



Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!



Nr. 2 (696)
2023

OASTE MOLDOVEI

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

BERETELE ALBASTRE, ÎNTR-O NOUĂ MISIUNE DE PACIFICARE



**Primul contingent al Armatei Naționale,
format din 32 de militari,
a fost detașat
în misiunea UNIFIL**

Știri

■ COOPERARE

4

BERETELE ALBASTRE, ÎNTR-O NOUĂ MISIUNE DE PACIFICARE

Primul contingent al Armatei Naționale, format din 32 de militari a fost detașat în misiunea UNIFIL (Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban), pentru o perioadă de jumătate de an.

6

KFOR-17 A RAPORTAT „MISIUNE ÎNDEPLINITĂ”

Militarii celui de-al 17-lea contingent KFOR al Armatei Naționale, detașați pentru o perioadă de șase luni în misiunea de menținere a păcii din Kosovo, au revenit acasă.

■ ANIVERSARE

8

GÂNDURI FESTIVE LA CEAS ANIVERSAR

La 24 februarie 1992, prin decretul Președintelui Republicii Moldova, a fost creată Brigada de Infanterie Motorizată „Dacia”.

■ VIAȚA MILITARĂ

10

ÎNCORPORAREA RECRUȚILOR - O NECESITATE ABSOLUTĂ CHIA ȘI PE TIMP DE PACE

20

„UN MILITAR FĂRĂ HARTĂ ESTE „ORB” PE CÂMPUL DE LUPTĂ”

Harta reprezintă un instrument de neînlocuit și o metodă sigură pentru orientarea într-un teritoriu necunoscut. Pentru ca efectivul armatei să fie asigurat cu datele necesare de planimetrie, Centrul Topografic Militar al Armatei Naționale este unitatea ce furnizează cele mai actuale informații din teren.

21

„TOATE VISELE POT DEVENI REALITATE, ATÂTA TIMP CÂT AI CURAJUL DE A ÎNCERCA SĂ LE REALIZEZI”



Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

Echipa redacțională:

plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-019

■ ALMA MATER MILITAR

12

TESTUL REUȘITEI DIDACTICE

Start sesiunii de iarnă la Academia Militară „Alexandru cel Bun”

■ COMEMORARE

16

„A FOST RĂZBOI, ECOUL LUI ȘI ACUM MAI ESTE VIU”

Afganistanul continuă să fie o rană veșnic vie, vorba cântecului, pentru militarii în rezervă care și-au îndeplinit datoria conform jurământul depus. Deși anii se perindă grăbit, aceștia nu șterg din memoria veteranilor moldoveni, scenele dure marcate de lacrimi și sânge.

■ CARITATE

19

„SIGURANȚA LOR ESTE PRIORITATEA NOASTRĂ”

Armata Națională a primit un nou lot de echipamente medicale

■ INTERVIU

22

„GURA DE AUR” A ISTORIEI

Muzeul Militar din Chișinău și-a ales istoricii pe sprânceană și periodic îi implică ca ghizi spre deliciul vizitatorilor. Unul dintre ei s-a evidențiat, inclusiv prin servicii de ghidare în limba engleză. Rețineți numele: Natalia Codreanu, șefa Serviciului muzeografie. O excursie condusă de ea e un bonus însemnat pentru delegațiile din străinătate, care vizitează Ministerul Apărării și alte instituții.

■ HOBBY

24

PRIN GAURA TUBULUI DE ALAMĂ

Când militarul cântă, războiul tace.

Secția rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerile la sursă.
„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Foxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

BERETELE ALBASTRE, ÎNTR-O NOUĂ MISIUNE DE PACIFICARE

Republica Moldova își lărgeste aria de furnizare a securității în lume. Astfel, din februarie 2023 țara noastră contribuie cu militari profesioniști și la menținerea păcii în Republica Libaneză. La mijlocul lunii, primul contingent al Armatei Naționale, format din 32 de militari a fost detașat în misiunea UNIFIL (Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban), pentru o perioadă de jumătate de an. Acesta va activa în componența contingentului din Italia și va asigura stabilitatea în regiune și protecția obiectivelor importante.

Sub beretele albastre, specifice pacificatorilor, am observat multe chipuri tinere. O bună parte dintre militari sunt la începutul carierei, iar în cadrul operațiunii vor bifa noi realizări. Printre ei se regăsește și soldatul clasa II Ion Pîslaru, care este parte a Armatei Naționale din 2021. Tânărul a îndeplinit serviciul în termen în Batalionul 22 menținere a păcii și susține că, în structura de apărare, îți poți construi o carieră de succes, chiar dacă nu ai epoleți de ofițer. Ion spune că este pregătit să înfrunte toate greutățile și contribuie la realizarea securității internaționale. „În armată sunt multe oportunități de dezvoltare și de acumulare a experienței, inclusiv misiunile de pacificare. Conștientizez faptul că sunt începător și poate nu dețin un bagaj prea mare de cunoștințe, dar voi depune tot efortul pentru a-mi îndeplini conștiincios atribuțiile funcționale. Așteptările sunt mari, sper din toată inima că voi reveni în țară mai experimentat, mai pregătit și mai împlinit. Libanul va fi un test de curaj, un test pe care trebuie să-l trec fără niciun eșec”, a spus soldatul Pîslaru.

Primul contact cu realitatea unei operațiuni internaționale îl va avea și soldatul clasa I Gheorghe Vauc, angajat și el în bază de contract, în urma îndeplinirii a 12 luni de cătănie. „În cadrul contingentului UNIFIL voi deține funcția



de pușcaș. Am hotărât să aplic, deoarece vreau să-mi verific deprinderile teoretico-practice și să-mi largesc orizonturile profesionale. Urmează să port cu mândrie bereta albastră și drapelul de stat al Republicii Moldova, la mii de kilometri distanță de Patrie și să contribuie la eforturile internaționale de menținere a păcii. Emoțiile sunt mari, nu cunosc în amănunte cum va fi viața militară în Liban, însă cu siguranță va fi una plină de activități”, a comunicat Gheorghe Vauc.

Sergentul clasa III Ion Parfeni activează în Forțele Armate din anul 2012 și spune că este la a treia operațiune externă. „Am participat în cel de-al cincilea și respectiv al 13-lea contingent moldovenesc detașat în Kosovo. Acum am obținut oportunitatea de a contribui și la menținerea stabilității în Liban. Sunt gata pentru o nouă încercare, dețin experiență și sper că mă voi descurca la cel mai înalt nivel. În calitate de conducător auto, voi fi responsabil de transportarea grupei în locurile stabilite pentru organizarea patrulărilor în teren. Familia mă susține în tot ceea ce fac, având deplină încredere în forțele mele. Îmi va fi dor de ea, în special de feciorașul meu Ionel, de cinci anișori. El este sursa mea de putere și de motivație”, a opinat sergentul Parfeni.

Pregătirea pentru misiune a fost una de durată și destul de riguroasă, recunoaște comandatul contingentului, căpitanul Nicolae Ținevschi: „Efectivul a fost testat la pregătirea fizică, iar comandaților de grupă le-a fost verificat și nivelul de cunoaștere a limbii engleze. De asemenea, toți au fost supuși unui control medical pentru a determina aptitudinile și disponibilitatea pentru misiune. Ulterior, au trecut o instruire adițională pe un termen de 60 de zile. În UNIFIL vom demonstra că suntem des-toinici și deschiși cooperării. Cunoaștem riscurile și știm să fim interoperabili. Pentru mine va fi o provocare, dar și o șansă de a-mi perfecționa competențele în domeniul militar”.

La ceremonia de detașare au fost prezenți președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, Maia Sandu, ministrul Apărării Anatolie Nosatîi, ambasadorul Italiei la Chișinău E.S. Lorenzo Tomassoni, șeful Statului Major al Apărării din Republica Italia, amiralul Giuseppe Cavo Dragone, coordonatorul Rezident ONU în Republica Moldova Simon Springett, atașaji, dar și rudele militarilor.



Omenirea trebuie să își unească eforturile pentru a-și apăra pacea, chiar în cele mai instabile regiuni ale globului. Țara noastră s-a angajat să contribuie la consolidarea securității internaționale. Astfel în premieră, un contingent va fi detașat într-o misiune sub egida ONU, nu în calitate de observatori, ci pacificatori. Prin intermediul dumneavoastră, Republica Moldova participă la Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban.

Maia SANDU



Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban a fost înființată pentru retragerea forțelor israeliene din sudul Libanului, restabilirea păcii și securității internaționale, acordarea asistenței în reîntoarcerea autorității sale în zonă. La cererea Guvernului Libanului mandatul UNIFIL este reînnoit anual de către Consiliul de Securitate. Decizia de participare s-a aprobat de Parlamentul Republicii Moldova în noiembrie 2021. Primii patru militari ai Armatei Naționale au fost detașați la 23 august 2022, iar în prezent aceștia activează în Statul Major Întrunit.

În discursul său, șefa statului i-a felicitat pe militarii moldoveni care vor sta la straja liniștii Republicii Libaneze și a declarat că lumea trece printr-o perioadă de instabilitate, iar sarcina principală a statului este să asigure securitatea cetățenilor. „Omenirea trebuie să își unească eforturile pentru a-și apăra pacea, chiar în cele mai instabile regiuni ale globului. Țara noastră s-a angajat să contribuie la consolidarea securității internaționale. Astfel în premieră, un contingent va fi detașat într-o misiune sub egida ONU, nu în calitate de observatori, ci pacificatori. Prin intermediul dumneavoastră, Republica Moldova participă la Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban”, a spus președinta Maia Sandu.

Experiența pe care pacificatorii o vor obține va fi una benefică pentru militarii moldoveni, mai ales în actualele crize de insecuritate, a afirmat, la rândul său, excelența sa Lorenzo Tomassoni. „De profesionalismul vostru depinde siguranța camarazilor noștri din alte țări iubitoare de pace. În actuala criză de securitate, colaborarea noastră crește dincolo de misiunile de menținere a păcii. Stimați militari, încrederea și admirația cu care lumea liberă privește spre Moldova este și meritul vostru. Într-o perioadă de tranziție istorică, voi contribuiți la consolidarea viitorului vostru”, a subliniat diplomatul.

În același context, ministrul Nosatîi a precizat că UNIFIL este prima operațiune sub egida ONU la care Republica Moldova detașează un contingent de militari. Anterior, Armata Națională a participat în misiuni ONU de menținere a păcii doar cu observatori și ofițeri de stat major. „A fost un dezi-derat spre care am tins mult timp. Sunt onorat să știu că militarii noștri au pregătirea necesară pentru a merge în Liban, să acorde protecție civililor. Alături de alte 47 de țări veți contribui la menținerea păcii și securității. Fără dubii știu că veți îndeplini cu onoare și responsabilitate obligațiunile ce vă revin. Prin detașarea dumneavoastră, statul demonstrează că nu este doar un consumator de securitate, dar și un furnizor”, le-a spus Anatolie Nosatîi pacificatorilor.

Steluța MOSCALCIUC

KFOR-17 A RAPORTAT „MISIUNE ÎNDEPLINITĂ”



Militarii celui de-al 17-lea contingent KFOR al Armatei Naționale, detașați pentru o perioadă de șase luni în misiunea de menținere a păcii din Kosovo, au revenit acasă. În acest răstimp, pacificatorii au asigurat paza și securitatea în zona de responsabilitate, au efectuat patrulă în comun cu forțele armatei italiene, au îndeplinit misiuni de cercetare a terenului și au desfășurat antrenamente de alpinism.

Cu acest prilej, în cadrul unei ceremonii oficiale desfășurate în Tabăra Militară 142, pacificatorii au fost decorați cu distincții ale Armatei Naționale. Prezent la eveniment, ministrul Apărării Anatolie Nosatîi i-a felicitat pe cei 41 de militari, pentru efortul depus la nivel internațional. *„Am urmărit cu atenție prestația dumneavoastră în cadrul operației de menținere a păcii KFOR și am constatat că v-ați făcut datoria în mod profesionist. Acest lucru a fost confirmat inclusiv de către conducerea Comandamentului Regional Vest al misiunii, ceea ce mă bucură și mă face mândru de pacificatorii noștri. Vă indemn să împărtășiți colegilor dumneavoastră experiența acumulată pe tărâmul kosovar”,* a declarat Anatolie Nosatîi.

La eveniment au mai participat și general de brigadă Eduard Ohladciuc, comandantul Armatei Naționale, ambasadorul SUA și cel al Italiei în Republica Moldova, ES. Kent D. Logsdon și respectiv E.S. Lorenzo Tomassoni, precum și corpul de atașați militari acreditați în țară.

Diplomatul italian E.S. Lorenzo Tomassoni a afirmat că încrederea și admirația cu care lumea privește Republica Moldova, se datorează inclusiv implicări militarilor moldoveni în misiunile internaționale. *„Prezența contingentului Armatei Naționale în Comandamentul Regional Vest al KFOR-ului a fost apreciată la nivel înalt. Ați îndeplinit cu succes sarcini deloc ușoare. Astăzi, în contextul regional zburciunat în care ne aflăm, Republica Moldova nu este de una singură. Națiunile libere din Uniunea Europeană sunt aproape de voi, iar în comun devenim mai puternici”,* a remarcat excelența sa E.S. Lorenzo Tomassoni.

La rândul său, ambasadorul SUA în Republica Moldova a menționat: *„În ultimele șase luni, misiunea KFOR condusă de NATO a devenit mai complicată, datorită faptului că au fost prevenite tensiunile posibile din regiune. Contingentul moldovenesc a adus contribuții importante la pacea și securitatea regională, iar experiența acumulată a sporit profesionalizarea Armatei Naționale. Statele Unite sunt predispușe să acorde instruire, finanțare și sprijin logistic pentru detașarea militarilor moldoveni în Kosovo”,* a comunicat E.S. Kent D. Logsdon.

La finele activității protocolare, militarii contingentului KFOR-17 ne-au relatat despre cooperarea cu partenerii străini, activitățile îndeplinite și emoțiile trăite în Kosovo. Potrivit comandantului acestui contingent, maiorul Vadim Bîrcă, pacificatorii moldoveni au trecut o testare riguroasă, executând cu brio obiectivele stabilite. *„Efectivul a demon-*

strat profesionalism, alături de alte contingente prezente în aria de responsabilitate. Militarii au fost divizați în cadrul a două subunități: una de infanterie, care a avut ca obiectiv paza bazei militare, organizarea patrulălor, și alta a constituit-o grupa EOD, ce a acționat în scopul depistării obiectelor explozibile”, a menționat Vadim Bîrcă.


În aceeași ordine de idei, comandantul grupei EOD, maiorul Alexandru Atroșenco a afirmat că nu este la prima experiență de acest gen, astfel cunoștințele dobândite anterior i-au fost utile pentru a-și îndeplini sarcinile stabilite și de această dată. *„Am efectuat, în comun cu efectivul din subordine, unele procedee tactice privind studiul terenului, depistarea munițiilor și a obiectelor explozibile. Cu părere de bine nu au fost depistate pericole, dar în cazul apariției acestora, echipa de genști a fost pregătită mereu să intervină. În perioada menționată, grație rețelelor de socializare, am avut posibilitatea să comunic cu familia și rudele, fapt ce mi-a oferit motivație și energie în serviciu”,* ne-a spus maiorul Atroșenco.

Și căpitanul Ion Sârbu ne-a povestit despre emoțiile trăite la întoarcerea în țară. *„Mă simt nespus de fericit că îmi revăd familia și prietenii. Pentru mine ziua revenirii din Kosovo are o semnificație dublă, deoarece astăzi sunt și omagiat. Voi împărtăși cu siguranță cunoștințele și experiențele acumulate anterior, colegilor din unitatea militară”,* a comunicat căpitanul Ion Sârbu.

La eveniment au fost prezenți părinții, frații, surorile și rudele militarilor, care ne-au povestit despre momentul revederii pacificatorilor, ajunși la baștină sănătoși și entuziasmați. *„Sunt mândră de feciorul meu că și-a ales această cale, calea unui brav militar. Relatările lui cu privire la misiune, dar și despre faptul cum a zburat în Kosovo, ca un adevărat vestitor al liniștei, curajului și încrederii, mi-au reamintit de cântecul „Hulubul Păcii”, fredonat întruna de nepoțica mea”,* a spus Ecaterina Rencheci, mama unuia dintre militari. Aceleași sentimente le împărtășește și o altă mamă, Olga Paraschiv. *„Mi-am făcut multe griji, însă datorită comunicării frecvente, știam despre succesele băiatului meu în Kosovo. El este mândria întregii familii care, îi dorește succes, putere și fericire în continuare”.*

Contingentul KFOR-17 al Armatei Naționale a fost compus din 41 de militari infanteriști și genști, care și-au început misiunea în iulie 2022 și au finalizat-o în ianuarie curent. Pacificatorii moldoveni au fost dislocați în baza militară Camp Villaggio Italia din localitatea Pech, Kosovo.

Locotenent Andrei GHERVAS



La 24 februarie 1992,
prin decretul Președintelui
Republicii Moldova,
a fost creată Brigada de Infanterie
Motorizată „Dacia”.

CÂNDURI FESTIVE LA CEAS ANIVERSAR

În acest an, unitatea marchează 31 de ani de la creare. Cu acest prilej, mai mulți militari ai unității de la Cahul au vorbit despre specificul funcțiilor și cum se reflectă acestea asupra bunei desfășurări ale activităților brigăzii. În aceeași ordine de idei, infanteriștii de la sud au transmis mesaje de felicitare pentru întreg efectivul unității, dar și tutu-
ror celor care au contribuit la formarea acesteia.

Cu sentiment de recunoștință a vorbit căpitanul Maxim Dmitriev, locțiitor comandant batalion (șef stat major). Acesta a precizat că specificul funcției pe care o deține este comanda și controlul. „Îndeplinesc serviciul militar prin contract din anul 2015. Ținuta de camuflaj am îmbrăcat-o pentru prima dată în 2011, fiind student al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. De-a lungul anilor, Brigada „Dacia” a pregătit militari de carieră, oameni calificați, care au ajuns să dețină funcții înalte în cadrul Armatei Naționale. Unitatea în care activez este dotată cu echipament și tehnica necesară. Co-

lectivul brigăzii este unit și prietenos. După părerea mea, la baza asigurării desfășurării cu succes a activității unei instituții, stă colaborarea strânsă dintre angajați”, relatează domnul căpitan.

Locotenentul major Oleg Danilceac își amintește despre cum a ajuns să îmbrățișeze profesia de militar și să se dedice carierei. De asemenea, ofițerul a transmis un mesaj de felicitare către toți membrii Brigăzii de Infanterie Motorizată „Dacia”.

„Activez în cadrul unității din anul 2020. Jurământul de credință Patriei l-am depus în iarna anului '92. Un militar abil și profesionist trebuie să fie în primul rând înzestrat cu aptitudini precum ordinea și disciplina, întrucât în armată dintotdeauna a existat ierarhia militară. Aici legile și valorile au fost mereu respectate. Transmit sincere felicitări, urări de bine, sănătate și prosperitate colegilor de armă. Le doresc noi realizări, mult succes în activitatea profesională, perseverență și optimism”, dezvăluie ofițerul.

Un alt militar care ne-a relatat despre activitatea sa de-a lungul anilor este Tatiana Tiosa, sergent principal al unității aniversate. Dânsa a reiterat importanța funcției deținute și cum își desfășoară procesul de activitate în Brigada „Dacia”. „Actualmente, îndeplinesc funcția de sergent principal, fiind responsabilă de consilierea liderilor inferiori în vederea desfășurării cu succes a pregătirii de luptă, organizării serviciilor de zi și menținerea disciplinei cazone. În viziunea mea, Brigada „Dacia” este o unitate cu personal profesionist, cu militari bine instruiți și disciplinați. Colectivul în care activez este unul unit. Pentru mine, a fi „om la uniformă” nu e o simplă profesie ci un mod de viață. Cariera armelor înglobează în sine o mulțime de activități menite să ne profesionalizeze. În contextul aniversării, felicit întregul efectiv al Brigăzii „Dacia” cu această sărbătoare. Le doresc tuturor sănătate, prosperitate, pace și viață lungă!”, a destăinuit sursa.

A fost încorporat în luna iulie a anului trecut, iar impresiile adunate în cele șapte luni de cătănie ni le-a împărtășit cu entuziasm. Vorbim despre soldatul clasa III Vasile Botezatu, care îndeplinește cu abnegație serviciul militar în termen în cadrul Brigăzii de Infanterie Motorizată „Dacia”. „Primele impresii când am intrat pe teritoriul unității au fost bune. Mi-a atras o deosebită atenție curățenia din jur. În timp ce ne

Pe parcursul acestor șapte luni am avut oportunitatea de a-mi dezvolta capacitățile. Astfel, am participat la un marș forțat în componența brigăzii, am executat trageri de luptă și mi-am aprofundat cunoștințele în domeniul militar. Armata mi-a schimbat viziunea asupra vieții, iar experiența pe care am căpătat-o aici sunt sigur că îmi va fi utilă în viitor

deplasam spre cazarmă, am întâlnit o companie de soldați care mergeau în pas cadențat pe platoul unității. Asta m-a fascinat chiar de la început. Eram nerăbdător să îmbrac uniforma militară și să mă alătur lor. Pe parcursul acestor șapte luni am avut oportunitatea de a-mi dezvolta capacitățile. Astfel, am participat la un marș forțat în componența brigăzii, am executat trageri de luptă și mi-am aprofundat cunoștințele în domeniul militar. Armata mi-a schimbat viziunea asupra vieții, iar experiența pe care am căpătat-o aici sunt sigur că îmi va fi utilă în viitor”, ne-a comunicat Vasile.



De asemenea, în luna februarie și Ministerul Apărării a sărbătorit 31 de ani de la fondare. Cu ocazia aniversării, s-a desfășurat o ceremonie în cadrul căreia mai mulți militari și angajați civili au fost decorați cu distincții ale Armatei Naționale și diplome de onoare.

În acest context, ministrul Anatolie Nosatîi, a transmis un mesaj de felicitare întregului efectiv, urându-le succese și realizări profesionale. „Stimați militari și angajați civili, îmi exprim aprecierea și recunoștința pentru profesionalismul de care ați dat dovadă de-a lungul anilor. Vă urez sănătate, fericire și cât mai multe realizări profesionale. Vă îndemn să continuați munca pentru binele instituției. Totodată, îmi

exprim gratitudinea pentru oamenii care au stat la baza creării acesteia, dar și față de cei care își continuă activitatea. Apreciez efortul dumneavoastră cu privire la consolidarea capacității de apărare a statului. Prin munca comună, vom continua să realizăm obiectivul nostru strategic de aderare la Uniunea Europeană”, a declarat Anatolie Nosatîi.

De menționat că, Ministerul Apărării a fost creat la 5 februarie 1992, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova. Misiunea principală a instituției este elaborarea politicii de apărare, conducerea și coordonarea activităților orientate spre dezvoltarea Armatei Naționale.

Locotenent major Irina ȚURCAN

Încorporarea în serviciul militar este o perioadă importantă în viața fiecărui tânăr. Astfel, novicii care au ales să fie parte a Forțelor Armate vor cunoaște pe parcursul celor douăsprezece luni care este prețul prieteniei și ce înseamnă responsabilitate și onoare.



Încorporarea recruților, o necesitate absolută chiar și pe timp de pace

În conformitate cu Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, în perioada 23.01.2023 – 24.01.2023, s-a desfășurat procesul de încorporare în serviciul militar în termen. Unul dintre principalele avantaje ale acestuia este oportunitatea de a deprinde arta militară și nu în ultimul rând, posibilitatea de a-și construi o carieră în domeniul armelor. Pe parcursul celor două zile au fost luați la evidență peste 700 de bravi flăcăi. Preliminar, recruții au trecut un examen medical efectuat de către comisiile de specialitate de pe lângă organele administrativ-militare teritoriale.

Cei dintâi încorporați au fost tinerii de la Centrul Militar al municipiului Chișinău. La primele ore ale dimineții, ei s-au adunat rând pe rând la sediul instituției. De această dată, pentru a destinde atmosfera încordată, generată de o lume a necunoscutului, reprezentanții centrului au organizat un program artistic.

În context, comandantul Centrului Militar, colonelul Eduard Loghin a venit cu un mesaj de felicitare pentru tinerii recruți și părinții acestora. „De acum înainte viața voastră se va schimba, va urma o nouă etapă în care veți înțelege de ce sunteți cu adevărat capabili. Intenția de a vă onora datoria de

cetăţean demonstrează că dorinţa de a învăţa să vă apăraţi Patria şi neamul este mai presus decât teama de a ieşi din cotidian. Stimaţi părinţi, vă asigur că acest pas făcut de copiii dumneavoastră îi va ajuta să devină puternici atât fizic, cât şi spiritual. În armată vor deveni mai disciplinaţi, se vor maturiza şi vor descoperi adevăratele valori, întrucât anume aici se cultivă dragostea pentru ţară şi neam”, a menţionat colonelul Eduard Loghin.

Am stat de vorbă cu câţiva dintre tinerii care urmau să păşească în lumea armatei. Printre aceştia l-am cunoscut pe Victor Şoltoianu, un băiat modest, gata să accepte noi provocări şi să facă faţă tuturor situaţiilor. „Am crescut fără tată şi sunt unicul copil în familie. Mama mea este fiinţa care mi-a fost mereu alături şi m-a sprijinit în toate începuturile. Am ales să îndeplinesc serviciul militar, deoarece consider că aceasta este datoria fiecărui cetăţean. Sper că pe parcursul acestor douăsprezece luni să îmi dezvolt capacităţile, să devin mai disciplinat şi să obţin cunoştinţe specifice acestui domeniu”, ne-a relatat Victor.

„Sunt cel care-am fost şi care-am să fiu, Sunt omul la post, soldat la chipiu...”

Muzica ne exprimă emoţiile mult mai puternic decât le-ar putea exprima cuvintele, anume din acest considerent mi-a atras atenţia un alt băiat. Numele lui este Ştefan Burlacu. L-am remarcat în timp ce interpreta melodia „Ofiţerii”, din repertoriul artistului Ion Raţă, piesă cu o conotaţie deosebită pentru cei aflaţi la datorie, ca mai apoi să afle cine era de fapt tânărul cu chitara. „Am decis să mă înrolez în armată benevol, deoarece simţeam că trebuie să fac o schimbare în viaţă. Cunosc mai mulţi băieţi care au îndeplinit serviciul militar şi am hotărât să ţin pasul. Am emoţii de bucurie şi satisfacţie pentru că o să învăţ lucruri noi, să mănuiesc o armă şi să mă apăr pe mine şi pe cei din jur. Mă voi strădui din răsputeri să fiu un ostaş disciplinat şi să respect regulamentele militare”, ne-a comunicat Ştefan.

Abilităţile practice nu se deprind în cazarmă, de aceea tinerii încorporaţi au fost transportaţi la Centrul de instruire de la Bulboacă.

Vizită după aproape două săptămâni

Am mers la Baza de Instruire a Armatei Naţionale de la Bulboacă pentru a vedea cum s-au adaptat tinerii recent încorporaţi. Am reuşit să discutăm cu aceleaşi surse, dar şi cu alţi soldaţi în termen, deschişi spre comunicare.

În cazarma centrului de instruire am avut mai mult timp la dispoziţie pentru a dialoga cu Ştefan Burlacu, tânărul cu chitara. Acesta ne-a relatat despre cum s-a acomodat cu noul regim şi despre viaţa sa de până la cătănie.



Am ales să îndeplinesc serviciul militar, deoarece consider că e datoria fiecărui cetăţean. Sper că pe parcursul acestor douăsprezece luni să îmi dezvolt capacităţile, să devin mai disciplinat şi să obţin cunoştinţe specifice domeniului.



„Prima săptămână în armată a fost greu, chiar foarte greu, aş spune. Am trecut de la un regim mai lenş pe care-l trăiam acasă alături de părinţi, la un program cu totul diferit. La ora 22.00 este stingerea, iar la şase dimineaţa deşteptarea, după care urmează înviorarea şi multă, multă disciplină. De la început, totul îmi era străin, nu înţelegeam unele chestii, cu toate că aici este foarte interesant. Până a veni în armată am făcut muzică. Numele meu de scenă este Marej, conlucrez cu o casă de discuri de la noi din ţară şi cu regizorul Roman Burlaca. Am avut o colaborare frumoasă cu artista Dara, şi în continuare urmează mai multe lansări de piese, alături de interpreţi cunoscuţi. Până atunci sunt parte a Armatei Naţionale şi voi depune maxim efort pentru a fi un militar disciplinat”, a menţionat ostaşul.

Alţi doi tineri care nu au ezitat să ne răspundă la întrebări şi să ne împărtăşească impresiile despre primele zile în cazarmă sunt Eugeniu Lebedenco şi Daniel Crivoi. „La început a fost puţin mai dificil să mă adaptez regimului militar, deoarece mă gândeam întruna la părinţi şi la cei dragi, în plus bocancii mi se păreau foarte grei chiar m-au şi ros puţin, acum însă m-am acomodat. Aşa-i armata... Dacă e să vorbesc despre uniforma militară, pot spune că este călduroasă şi îmi stă bine în ea. Deşi a trecut puţin timp, am reuşit să-mi fac câţiva prieteni aici”, ne-a spus entuziasmat Eugeniu.

Soldatul clasa III, Daniel Crivoi ne-a vorbit despre cum are loc cursul de instruire iniţială şi ce a reuşit deja să înveţe. „În general, ideile mele despre armată s-au justificat. Am participat la şedinţe, unde am aflat lucruri noi despre domeniul militar şi subtilităţile acestuia. Totodată, am însuşit gradele, regulamentele militare şi jurământul de credinţă Patriei”, a spus Daniel.

Menţionăm că tinerii încorporaţi urmează un curs de instruire iniţială cu durată de şapte săptămâni. După ceremonia de depunere a jurământului militar, soldaţii vor pleca în concediu de patru zile, ulterior vor reveni în unităţile militare în care au fost repartizaţi.

Locotenent major Irina ȚURCAN

TESTUL REUȘITEI DIDACTICE

Start sesiunii de iarnă la Academia Militară „Alexandru cel Bun”

Studentii care râvnesc spre epoleții de ofițer și-au testat cunoștințele acumulate în timpul orelor de curs derulate în primul semestru al anului de studii 2022-2023. Astfel, toți tinerii admiși la studii de licență, la una dintre cele trei specialități, cât și masteranzii, au susținut examenele sesiunii de iarnă. I-am vizitat în una din zilele lui ianuarie, când majoritatea dintre ei își certificau nivelul de cunoștințe. Pe holurile academiei nu am văzut multă încordare și îngrijorare. Or, viitorii ofițeri au știut cum să-și camufleze bine trăirile generate de această perioadă. Fiecare student a încercat să-și caute un mecanism de rezistență pentru a-și ține în frâu emoțiile.

Printre primii care și-a luat inima în dinți, prezentându-se în fața evaluatorilor, a fost studentul Ion Nogali, originar din satul Vatici, raionul Orhei. Tânărul ne-a împărtășit că timp de două luni de zile a îndeplinit serviciul militar în termen în cadrul Companiei Garda de Onoare, iar această perioadă a fost suficientă pentru a îndrăgi viața armatei, împletindu-și destinul cu aceasta. Fiind pasionat de domeniul tehnologiilor informaționale, a optat pentru specialitatea „Conducerea subunităților de comunicații și informatică”. *„Când eram în unitatea militară, ne-a vizitat domnul colonel Bucuci, rectorul de atunci al academiei, pentru a ne vorbi despre avantajele și oportunitățile oferite de către unica instituție de învățământ superior cu profil militar din țară. Pentru a cunoaște mai multe subtilități, soldaților cointeresați le-a fost organizată o excursie în incinta academiei. Știam deja „secretele” acestei profesii și nu mi-a luat mult timp pentru a oferi un răspuns afirmativ. Nu regret alegerea făcută. Ba mai mult, muncesc cu multă străduință pentru a obține cele mai bune rezultate. Primul semestru de studii a fost cam dificil, însă mi-a oferit necesarul de cunoștințe pentru a mă prezenta bine în sesiunea de iarnă. Primul examen, la disciplina „Educația militar-generală”, l-am susținut cu brio. Din 65 de bilete puse la dispoziție de către superiori, l-am extras aleatoriu pe cel cu nr 7. În fața comisiei de evaluare m-am prezentat bine. Deși eram încrezut sută la sută în cele spuse, totuși emoțiile mi-au jucat un pic festa. Acum aștept cu nerăbdare să cunosc și nota prin care îmi vor fi atestate cunoștințele”,* a menționat studentul Ion Nogali.

Vladislava Durbală studentă și ea în anul I la specialitatea Conducerea subunităților de comunicații și informatică, spune că a aspirat către o carieră militară din dorința de a se dezvolta atât pe plan personal, cât și pe cel profesional, de a deveni

un sprijin al societății și de a contribui la crearea unui mediu de securitate stabil. Drept exemplu în acest sens i-a servit tatăl ei, fost militar al Armatei Naționale, care a contribuit direct la ghidarea Vladislavei în alegerea profesiei de militar. *„Îmi sunt recunoscătoare părintelui meu pentru sfaturile oferite. Am ales această specialitate, deoarece sunt împătimită de lumea IT. La început de cale, evident, mi-a fost greu, însă grație încurajării familiei și superiorilor am reușit să mă acomodez rigorilor militare. Astăzi am susținut primul meu examen militar. Am extras biletul cu numărul 18 și am răspuns complet la fiecare întrebare. Am avut 20 de minute pentru a-mi schița repede gândurile ca ulterior să le expun la tribună. Emoțiile au fost mari, dar am putut să le stăpânesc și să dovedesc că sunt pregătită în domeniul respectiv”,* a comunicat Vladislava Durbală.

O liniște deplină a cuprins și holul specialității „Conducerea subunităților de artilerie”, acolo unde studenții anului II desfășurau examenul la disciplina „Exploatarea sistemelor de artilerie”. Până a se prezenta la răspuns, tinerii s-au adunat într-o sală de instruire repetând în tăcere informațiile studiate pe parcursul primului semestru. Apoi, rând pe rând, în grupuri a câte 5 persoane, au fost chemați la „raport”. După un pic de așteptare, am reușit să văd deja primele fețe zâmbitoare.

Studentul Dan Fandofan mi-a dezvăluit că dincolo de pregătirea obținută în Academia Militară, posedă și un bagaj de cunoștințe adunat în cele 4 luni de serviciu militar în termen îndeplinit în Baza de instruire a Armatei Naționale de la Bulboacă. De fapt, de acolo a și pornit gândul de a-și construi o carieră în domeniul armelor. *„Despre această instituție m-am informat comandantul meu de companie, căpitanul Balaban. Dânsul mi-a recomandat să depun actele la Academia Militară. În acele timpuri, deja stabilisem o frumoasă conexiune cu lumea de aici. Am ales artileria, numită și „Zeul Războiului”, din dorința de a manevra cu armele grele ale armatei noastre. La acest examen, am extras biletul cu nr.16 și zic că mi-a purtat noroc. Acesta a inclus întrebări ușoare: de la numirea componentelor unei lunete, până la metodele de acțiune în diferite condiții climaterice. Sălile de instruire ne oferă posibilitatea de a desfășura și probe practice, deoarece sunt dotate cu simulatoare de învățământ. La disciplina respectivă am fost apreciat cu nota 9 și sper cu toată încrederea că voi obține același calificativ și la examen”,* a spus Dan Fandofan.



Pe studenta anului II Marta Tanas am întâlnit-o pe holurile blocului de studii. Ea susținuse deja primul examen la „Psihologie”, exact cu o zi înaintea discuției întreținute. Tânăra a reiterat importanța acestei discipline umaniste pentru buna organizare a activității zilnice, dar și la îndeplinirea funcției de comandă, ce urmează a-i fi încredințată la absolvirea Academiei Militare. *„Factorii psihologici sunt fundamentali pentru pregătirea și sănătatea militarilor. Trebuie să-ți șlefuiști bine caracterul și să dezvolți capacități de rezistență, astfel încât să poți reacționa pozitiv în situații neobișnuite. Ingredientul cheie pentru aceasta e să ai o minte puternică. Când voi deveni ofițer, voi primi în subordine ostași din toate regiunile țării, cu diverse percepții de viață și cu nivel intelectual diferit. În acest context, va trebui să-i descopăr și să găsesc modalitățile necesare de abordare a fiecărui în parte. Am decis să devin militar la îndemnul unor foști colegi, absolvenți ai Academiei Militare și nu-mi pare rău că le-am ascultat povața. Pasionată fiind de științele exacte, în special de matematică, am ales genul de armă artilerie”,* mi-a împărtășit Marta Tanas.

Și studentul anului III Ivan Dziuba a ajuns să poarte epoleți, lăsându-se convins de un prieten, camarad de armă. Ambițios și curajos, Ivan și-a asumat cu responsabilitate decizia de a porni pe calea armatei. Conștient că fără multă muncă nu poți ajunge unde îți dorești, astăzi îl găsim printre cei mai sânguincioși bursieri militari. *„Am dat startul sesiunii de iarnă, cu examenul la disciplina „Doctrină politico-militară”. Le-am vorbit membrilor comisiei despre doctrina Federației Ruse și cea a Războiului Rece. Proba a fost... nimic deosebit pentru un student care învață și muncește din dorința de a-și vedea visul împlinit. Acum mă pregătesc pentru celelalte examene, contez pe cunoștințe teoretice, adunate de la începutul anului de studii. De asemenea, lucrez asupra*

tezei de licență, intitulată „Acțiunile bateriei de artilerie în sprijinul companiei de infanterie la siguranța marșului”, iar capitolul întâi e deja finalizat”, ne spune încrezător Ivan.

Studenta Cristina Roșca mi-a destăinuit că, deși anul 2020 a fost unul plin de incertitudini, aceasta nu s-a lăsat influențată de provocări și a pornit pe drumul cătănii. Intrarea în armată aduce cu sine asumarea unor responsabilități și consecințe, fapt analizat cu certitudine și ulterior asumat, ne spune tânăra. *„Acești trei ani de studii mi-au oferit o experiență interesantă, o lume nouă în care am descoperit subtilitățile profesiei de militar. Pasiunea pentru științele exacte și capacitatea de lucru în echipă m-a determinat să îmbrac ținuta militară și să-mi construiesc un viitor acasă. Cariera militară nu presupune doar armată, ci și muncă, ambiție și implicare. La examenul disciplinei „Doctrină politico-militară”, am demonstrat succes și sunt pe deplin convinsă că mă voi prezenta excelent și la celelalte”,* a menționat Cristina Roșca.

Potrivit prorectorului pentru învățământ, colonelul Gheorghe Țurcanu, fiecare student are de susținut câte nouă sau zece examene, în funcție de specialitate. *„Acestea se desfășoară în incinta Academiei Militare, iar studenții dau dovada de abilități înalte, atât teoretice cât și practice. Nivelul de pregătire a fiecăruia este direct proporțional timpului acordat și străduinței depuse la însușirea materialului de specialitate. Ei au muncit mult și sunt apreciați corespunzător de către cadrele didactice militare și civile”.*

Este de menționat că, sesiunea de iarnă în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” s-a desfășurat în perioada 9 ianuarie - 3 februarie.

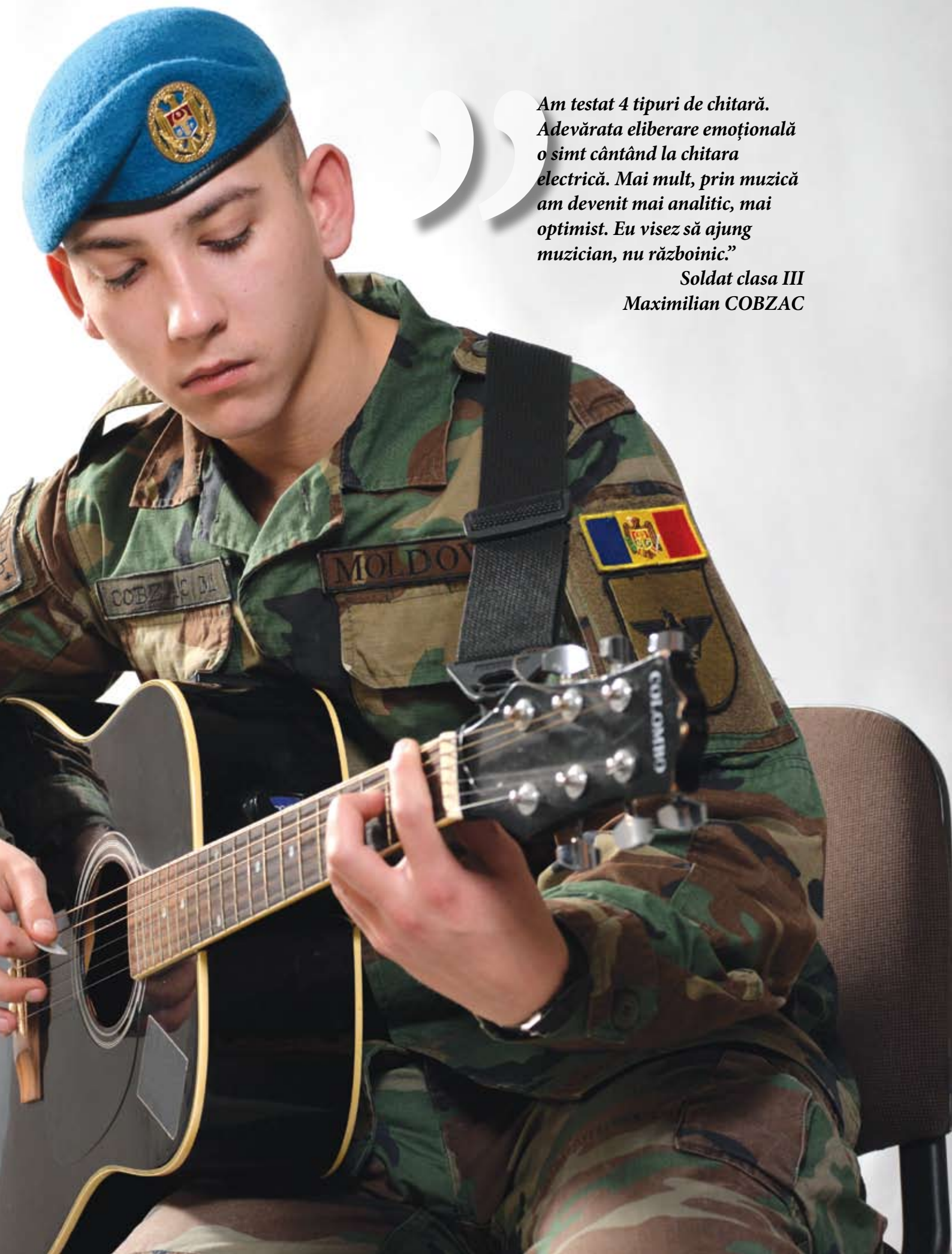
Steluța MOSCALCIUC

*Dorința unui militar e ca fiecare zi
să fie în DO major*

MARTIE

Lu		6	13	20	27
Ma		7	14	21	28
Mi	1	8	15	22	29
Jo	2	9	16	23	30
Vi	3	10	17	24	31
Sb	4	11	18	25	
Du	5	12	19	26	





„Am testat 4 tipuri de chitară.
Adevărata eliberare emoțională
o simt cântând la chitara
electrică. Mai mult, prin muzică
am devenit mai analitic, mai
optimist. Eu visez să ajung
muzician, nu războinic.”

Soldat clasa III
Maximilian COBZAC

„A fost război, ecoul lui și acum mai este viu”

Afganistanul continuă să fie o rană
Aveșnic vie, vorba cântecului, pentru
militarii în rezervă care și-au îndeplinit
datoria conform jurământul depus. Deși
anii se perindă grăbit, aceștia nu șterg din
memoria veteranilor moldoveni, scenele
dure marcate de lacrimi și sânge. Mulți
dintre ei au revenit în Patrie schilodiți
de armele de foc ale talibanilor, însă cel
mai dureros, spun ei, este să trăiască cu
gândul la camarazii care au rămas, pe
vecie, pe platourile de luptă din munții
Afganistanului.

Și în a 34-a iarnă de la încheierea
războiului sovieto-afgan, foștii luptători
se mai adună la Complexul Memorial
„Feciorilor Patriei - Sfântă Amintire”
din sectorul Râșcani al capitalei, să-și
comemoreze colegii de arme și să depene
firul acțiunilor de atunci. Îmbrățișările
calde, zâmbetele sincere generate de
frumoasa reîntâlnire, dar și garoafele
pereche au devenit în timp laitmotivele
evenimentului, marcat an de an la 15
februarie. Indiferent de se cunosc sau nu,
forma de salut rămâne a fi „Salaam, bacha”
(tr. Salut, tinere).

De la primele ore ale dimineții parcul s-a lăsat „asaltat” de veterani, la pieptul cărora atârnavă rânduri de medalii. Până a-i intervieva, obișnuiesc să stau deoparte și să le urmăresc emoțiile sincere pe care le trăiesc. De obicei, îmi caut sursele printre eroii care sunt în așteptarea tovarășilor pentru a nu-i distrage de la discuțiile înflăcărâte. Îi unesc aceleași amintiri, pentru că au trăit aceeași dramă. Primul de care m-am apropiat era domnul Ion, un bărbat trecut de 60 de ani, originar din Federația Rusă. Bărbatul mi-a mărturisit că avea 21 de ani și îndeplinea serviciul militar în termen în Germania, când a solicitat superiorilor să fie detașat în Afganistan. Întrebat ce l-a determinat să se avânte în luptă, veteranul a răspuns sincer: „Fost-am mult prea

tânăr ca să conștientizez consecințele războiului. Pentru că dețineam permis de conducere, am șofat pe drumurile dificile ale Afganistanului, transportând soldați, armament și produse alimentare. De câteva ori am nimerit în „zasadă” (tr. ambuscadă de foc), în urma căreia nu toți au scăpat cu viață. Momente dificile am trăit... am fost și rănit, și bolnav.

Și totuși, Afganistanul nu mi-a lăsat doar amintiri dure. Cu certitudine, mi-a marcat întreaga existență. Datorită acestor locuri, mi-am găsit dragostea vieții mele - o moldoveancă alături de care de mai bine de trei decenii formăm un cuplu. Am întâlnit-o în spitalul de boli infecțioase din Kabul, capitala afgană, în care eram internat cu tifos. Ea era asistentă medicală acolo. După finalizarea serviciului, am revenit ambii în Moldova, țară care mi-a devenit, în cele din urmă, a doua Patrie”, susține veteranul.

Militar de carieră, Vasile Patrașcu avea 37 de ani când a mers la confruntările armate de atunci. La cei 80 de ani ai săi, veteranul își amintește cu lux de amănunte ororile războiului și acțiunile armate îndeplinite în cele 4 provincii afgane pe care le monitoriza.

„Nu m-a întrebat nimeni dacă vreau să merg sau ba. Se întâmpla în iulie 1980... când am ajuns era o căldură infernală. Peste tot unde îți aruncaai privirea, cartușe și componente ale armelor de luptă. Am fost detașat pentru trei luni, însă am activat aproape un an, în regiunea Mazar-i-Sherif. Eram în forțele speciale, prin intermediul cărora am format organele afgane ale securității de stat.

Eliberam teritoriile ocupate de talibani și veneam în suportul populației civile. Aveam în subordine 4 provincii: Balkh, Samangan, Sheberghan, Maymana și organizam misiuni în colaborare HAD (Comitetul afgan pentru Securitate), iar în

Pentru noi, 15 februarie are o mare însemnătate, este o zi care ne amintește de sacrificiul combatanților mei, de anii tinereții, trăiți departe de casă. Indiferent din ce parte a țării suntem, rămânem înfrățiți pentru totdeauna. Să de-a Domnul să nu mai trăim niciodată scenele războiului.

paralel întreprindeam măsuri de interceptare a inamicilor, datele fiind transmise către eșalonul superior. În baza acestor informații, se organizau lupte de eliberare, de nimicire etc. Am plecat cu epoleți de căpitan și am revenit cu cei de maior. După finalizarea războiului, am fost transferat de la Ungheeni (unde a muncit până în '80) la Florești, iar câțiva ani mai târziu, cei 274 de tovarăși floreșteni m-au ales în funcția de președinte al Uniunii Veteranilor de Război din Afganistan a raionului. În răstimp, am fost menționat și decorat cu distincții de stat, 27 la număr, atât din partea Uniunii Sovietice, cât și a Armatei Naționale”, a depănat firul amintirilor Vasile Patrașcu.

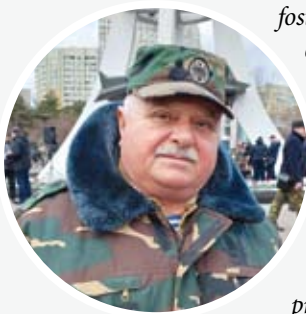
În ghearele războiului ajuns-au nu doar bărbați, dar și femei. Majoritatea dintre cele detașate au ocupat poziții spitalicești, de comerț militar sau de alimentare. Elena Pârcălab avea 26 de ani pe atunci și fusese șefa cantinei ostășești din cadrul a două spitale regionale. „Din dorința de a oferi sprijin eroilor noștri, am decis să merg în Afganistan, chiar dacă nu am depus jurământul

militar și nu aveam această obligație. Eram tânără, necăsătorită, fără frici, pregătită pentru orice provocare a vieții. Funcția mi-a fost una de răspundere, aveam grijă ca în farfuriile ofițerilor și soldaților, aflați pe patul de spital, să ajungă bucate de calitate și să se respecte rația alimentară. Doi ani am activat în instituția spitalicească militară din Kunduz și apoi am fost transferată, pentru încă unul, la aceeași funcție în cadrul un spital mixt (pentru militari și civili) din orașul Puli Khumri. Pentru noi, 15 februarie are o mare însemnătate, este o zi care ne amintește de sacrificiul combatanților mei, de anii tinereții, trăiți departe de casă. Indiferent din ce parte a țării suntem, rămânem înfrățiți pentru totdeauna. Să de-a Domnul să nu mai trăim niciodată scenele războiului”, mi-a destăinuit Elena Pârcălab.

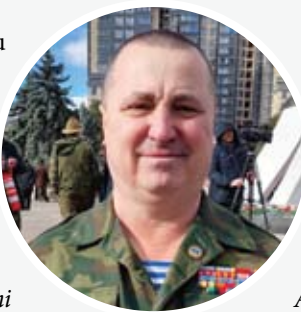


La aproape 19 ani și Valeriu Șumila, originar din satul Păpăuți, raionul Rezina, a fost chemat la oaste pe țărâm străin. Abia își încheiase studiile la colegiul din Orhei, iar cartea vieții îi deschise o nouă pagină, una care a rămas și astăzi cu amprente de sânge. „Până a participa la lupte, timp de șase luni am trecut cursul tânărului ostaș, ulterior, venisem în grupa de cercetași ai unității militare sovieto-afgane. În perioada serviciului am fost și rănit. Ne deplasam cu o mașină de tip UAZ, în spatele nostru fiind întreaga coloană de transportoare amfibii blindate, și întâmplător am mers peste o mină. În urma exploziei acesteia, șoferul a decedat, iar eu împreună cu alți camarazi am fost transferați, cu elicopterele militare, la un spital din apropiere. În '85 apăruse rachetele STINGHER care doborau avioanele sovietice. Nu știam ce fel de arme sunt și nici principiul lor de funcționare. Sarcina noastră a fost să depistăm măcar un model, în scop de cercetare, fapt ce ne-a reușit”.

Veteranul Mihail Bulat, președintele Uniunii Veteranilor de Război din Afganistan a raionului Florești, spune că a fost înștiințat despre locația desfășurării serviciului militar abia în centrul de instruire din Turkmenistan. Nu s-a lăsat înspăimântat, chiar dacă nu știa multe despre acest război... era anul 1980, începutul lui. „Am primit ordin și trebuia să-l îndeplinesc. Unitatea noastră militară era dislocată în Kunduz, iar eu îndeplineam funcția de tanchist. Pe 20 august 1981, am aniversat frumoasa vârstă de 20 de ani, iar acea zi nu o voi da nicicând uitării. Însoțeam o coloană blindată către orașul Fayzabad. În drum spre destinație, am



fost anunțați despre prezența unei mașini de luptă distruse, ca urmare unei explozii de mine. Trupele adverse au pregătit din timp o ambuscadă, iar comandantul de companie a ordonat să se elibereze drumul. Două tancuri au asigurat paza, iar alte două tractau mașina menționată. În acel moment, un tanc al trupelor proprii a fost distrus de focul aruncătorului de grenade al inamicului. Din echipaj a rămas viu doar mecanicul-conducător, un pământean de-al nostru, iar un ofițer ucrainean și un soldat rus au decedat pe loc. Într-o clipă, tancul a luat foc, însă eu am reușit să-l scot din flăcări pe conaționalul meu grav rănit. Cu el păstrăm și astăzi legătura”, a spus Mihail Bulat.



Unul din militarii moldoveni, trimis la război de armata sovietică, este și tatăl meu, Alexandru Moscalciuc. Am discutat de multe ori despre acest conflict armat, și ca de fiecare dată, am aflat detalii noi. „În citația primită la domiciliu nu era indicat nimic cu privire la locul îndeplinirii serviciului. De la Centrul Militar Camenca ne-am deplasat la un depozit din Tiraspol, unde se aduse armament nou.

Acolo un superior a dat de înțeles, printre altele, că din asemenea automate urmează să executăm trageri de luptă în Afganistan. Eram tineri, curajoși... altfel educați... în spirit patriotic. Știam că e război... că aduc militari decedați, dar acest fapt nu reprezenta un motiv de panică. Ulterior, am fost pregătiți, timp de jumătate de an, ca șoferi pentru mașini de mare tonaj în Armenia. Am ajuns în Afganistan la 17 mai 1987. A urmat o instruire riguroasă la tehnica securității, am susținut probele la pregătirea fizică și la instrucția focului. Superiorii ne-au atenționat să nu atîngem nimic, în special obiectele de culoare verde. În prima noapte, o explozie puternică ne-a trezit pe toți, însă ni s-a spus să stăm calmi pentru că e ceva obișnuit. Am fost conducător auto în cadrul Companiei de asigurare materială a unui regiment de infanterie din orașul Puli Khumri. Operațiunea Magistral (noiembrie 1987-ianuarie 1988) de deblocare a orașului Khost, a fost una dintre cele mai intense momente trăite în perioada războiului. Niciun convoi de ajutor tehnic și material nu putea intra pe teritoriul acestuia, toate proviziile pentru populația civilă ajungeau pe cale aeriană. În toamna lui '88 se punea în discuție încheierea războiului, și respectiv, nu au mai fost încorporați alți tineri, iar noi, ultimii fiind, am rămas pentru încă 4 luni, până pe 11 februarie 1989. În seara de 15, am reușit să-mi revăd casa părintească și să o îmbrățișez pe mama”.



Războiul din Afganistan a durat nouă ani, o lună și 19 zile. 12.500 de moldoveni au fost trimiși să lupte pe țărâm străin, dintre care 301 și-au pierdut viața în lupte, 257 au rămas invalizi, iar patru au dispărut fără urmă.

Steluța MOSCALCIUC

„SIGURANȚA LOR ESTE PRIORITATEA NOASTRĂ”

Armata Națională a primit un nou lot de echipamente medicale

Împotriva virusului SARS-CoV-2 sau a altor infecții respiratorii, o protecție eficientă este garantul sănătății. În sezonul rece, virozele fac ravagii, deoarece sistemul imunitar este mai fragil și devine expus la multe bacterii și viruși. În această perioadă, securitatea cadrelor medicale este prioritatea numărul unu, pentru că ele au grijă de sănătatea pacienților și bunăstarea acestora. Consumabilele spitalicești sunt o necesitate absolută și extrem de importante în îndeplinirea activității de zi cu zi a celor care lucrează în instituțiile medicale. Întrucât siguranța medicilor este fundamentală, la începutul lui februarie curent, rezerva Spitalului Clinic Militar Central a fost suplinită cu echipamente de protecție oferite de guvernul român. Potrivit șefului Direcției medico-militare, colonelului Alexandru Leșan, lotul recepționat include cinci tipuri de echipamente medicale. „1000 de viziere, 2000 de ochelari de protecție din plastic, 9 000 de cutii cu mănuși, 3 milioane de măști chirurgicale, dar și 500 000 de măști de protecție avansată FFP2. O parte din bunuri vor ajunge și în punctele medicale ale unităților militare din Armata Națională. Acestea vor fi utilizate pentru prevenirea și combaterea infectării cu SARS-CoV-2, dar și alți viruși”.

Ceremonia de predare-primire a avut loc la Spitalul Clinic Militar Central, în prezența ministrului Apărării Anatolie Nosatîi, ambasadorului României la Chișinău, E.S. Cristian-Leon Țurcanu, atașăților militari acreditați în Republica Moldova, reprezentanților Agenției Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne, precum și a specialiștilor din sistemul medico-militar.

În debutul evenimentului șeful de la Apărare a mulțumit statului român pentru sprijinul acordat Armatei Naționale, și totodată, a menționat că în scopul fortificării sistemului de sănătate al Republicii Moldova, România a acordat de la începutul perioadei pandemice mai multe ajutoare. „Acest lot important nu este primul. El va contribui la activitatea în siguranță a cadrelor medicale, care sunt preocupate de sănătatea personalului militar și civil. De fapt, asistența acordată de poporul român este o susținere importantă, pe care o resimțim în permanență. Grație acestor echipamente de protecție, vom garanta securitatea angajaților medicali din cadrul structurii de apărare, dar și a celor care ajung pe pat de spital. Siguranța lor este prioritatea noastră”, a menționat ministrul Anatolie Nosatîi.

Lotul face parte din sprijinul constant și consecvent pe care România îl acordă Republicii Moldova pe mai multe domenii,



inclusiv pe cel de apărare, a declarat la rândul său ambasadorul României la Chișinău. „Ne concentrăm, după cum e și firesc, pe zona de apărare. Sper că această asistență să fie cu adevărat utilă și sunt foarte încrezător că suportul venit de la București pentru Republica Moldova nu se va opri aici”.

Precizăm că suma totală a donației este de peste 7 milioane lei românești (echivalentul aproximativ a 30 milioane lei MDA).

ARMATA NAȚIONALĂ A RECEPȚIONAT ALTE TREI BLINDATE

Si parcul auto al Batalionului 22 Menținere a Păcii a fost completat cu alte trei transportoare blindate „Piranha-3”, donate de către Guvernul Republicii Federale Germania. Acestea vor fi utilizate în cadrul procesului de instruire a militarilor, care urmează să fie detașați în misiuni internaționale de menținere a păcii.

Unitățile de tehnică au sosit în Republica Moldova la 14 februarie, curent și sunt recepționate în contextul realizării obiectivului de modernizare a capacităților Armatei Naționale, în baza Aranjamentului semnat între Ministerul Apărării și partea germană.

Amintim că, primele transportoare de tip „Piranha-3” au ajuns în Republica Moldova în ianuarie, curent. Donația include 19 blindate, iar pe parcursul anului 2023 vor fi livrate și celelalte unități de tehnică.

Steluța MOSCALCIUC

„Un militar fără hartă este „orb” pe câmpul de luptă”

Precizia și exactitatea reprezintă elementele indispensabile de care se conduc militarii Armatei Naționale. Harta vine mereu în ajutor instruirii, dar și la îndeplinirea misiunilor tactice. Ea reprezintă un instrument de neînlocuit și o metodă sigură pentru orientarea într-un teritoriu necunoscut. Pentru ca efectivul armatei să fie asigurat cu datele necesare de planimetrie, Centrul Topografic Militar al Armatei Naționale este unitatea ce furnizează cele mai actuale informații din teren.

Astfel, șeful Serviciului geo-informațional militar, locotenent-colonelul Sergiu Chirilov a menționat că din punct de vedere numeric, unitatea este una dintre cele mai mici ale Armatei Naționale, fapt ce demonstrează că nu cantitatea, ci calitatea este principiul de bază al personalului civil și militar care activează în Centrul Topografic. *„Noi suntem responsabili de crearea, editarea și publicarea hărților topografice. Astfel, pentru orice militar, harta topografică este punctul de start al planificării acțiunilor de luptă pe timp de pace. Totodată, avem semnate acorduri de colaborare cu structurile civile de profil, precum și cooperăm cu serviciile topogeodezice a mai multor state, cum ar fi Franța, România, Ucraina, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie etc. De asemenea, avem semnat un acord în cadrul Programului Multinațional de co-producere a Datelor Spațiale. Acesta este unul ambițios și prevede crearea bazelor de date geospațiale pe întregul glob pământesc”,* a menționat locotenent-colonelul Sergiu Chirilov.

În aceeași ordine de idei, șeful interimar al Serviciului sisteme geografice informaționale, locotenentul major Tudor Dalnițchii a precizat că în activitatea lor, geodezii militari se bazează pe o serie de tehnici, furnizând ulterior elementele de planimetrie, necesare pentru instruirea trupelor.

„Procesul de creare a unei hărți este foarte migălos. Primul pas la elaborarea acestora este structurarea în format digital. La etapa respectivă se plasează toate elementele, precum drumurile, clădirile, forma de relief etc. Harta se imprimă și i se verifică erorile, apoi este expediată operatorului pentru a o corecta și a elabora varianta finală. În ultima etapă, produsul se expediază serviciului imprimări pentru multiplicare și distribuie în unitățile Armatei Naționale”, a spus locotenentul major Tudor Dalnițchii.

Centru Topografic asigură efectivul militar cu cele mai actuale date geospațiale. În context, locțiitorul șefului Centrului Topografic Militar, maiorul Mihail Patrînjel a afirmat că structura are o activitate vastă, ce nu se limitează doar la întocmirea hărților. *„Centrul Topografic asigură, în mare parte structura de apărare cu hărți, iar printre activitățile cotidiene, se mai enumeră și imprimarea registrelor, blanchetelor, diplomelor, certificatelor etc. Un moment important în activitatea noastră este actualizarea permanentă a datelor și bazei informaționale, în scopul realizării oportune a hărților, utile planificării acțiunilor de luptă pe timp de pace”,* a subliniat maiorul Mihail Patrînjel.

Centrul Topografic Militar a fost creat la 28 mai 1992. Efectivul unității participă în permanență la delimitarea și inventarierea teritoriilor Armatei Naționale, dar și la realizarea proiectelor topogeodezice și cartografice. De asemenea, printre misiunile îndeplinite, se regasese și măsurările efectuate în teren, indispensabile construcției și modernizării centrelor de instruire.

Locotenent Andrei GHERVAS



În contextul desfășurării campaniei de încorporare, l-am cunoscut pe ostașul Ion Zorilo, un băiat de statura medie, cu ochi verzi și pătrunzători. L-am văzut ca fiind un tânăr manierat, neînfricat, încrezut în sine și motivat să înceapă o nouă etapă a vieții. Din toți cei adunați la oaste, dânsul a fost primul care s-a decis să ne împărtășească emoțiile de moment. Tot atunci, stabilisem că îl voi vizita repetat, însă după ce va „gusta” din experiența cazonă. Ion este băștinaș al satului Puhăceni, raionul Anenii Noi, localitate care l-a devenit natală la vârsta de nouă ani, după ce s-a „născut” în familia soților Zorilo. M-a mișcat povestea lui și puterea caracterului cu care pășește prin viață.

„Toate visele pot deveni realitate, atâta timp cât ai curajul de a încerca să le realizezi”



Ostașul susține că atunci când i-a fost expedit la domiciliu citația de încorporare, se afla la muncă în Timișoara, România. Tatăl său fusese cel care l-a înștiințat că urmează să revină în Patrie pentru a-și îndeplini datoria constituțională. Zis și făcut, la trei zile distanță, s-a prezentat la Secția Administrativ-Militară din Anenii Noi, de unde a și fost direcționat către Regimentul Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, unitate care i-a devenit a doua casă. L-am întrebat ce l-a făcut să lase un post de muncă bine plătit, după cum spune el, și să se întoarcă pe meleagurile natale, iar răspunsul a fost evident. „Din copilărie am avut o pasiune aparte pentru armament și tehnica de luptă. Și tot atunci, mi-am promis că voi încerca să urmez un curs de instruire într-o structură de forță din Republica Moldova. Am ajuns în serviciu militar la întâi noiembrie 2022. Porțile regimentului mi-au deschis o lume nouă, o lume pe care o descopăr și mă regăsesc tot mai mult în ea. Nu a trebuit să depun eforturi deosebite ca să mă obișnuiesc cu regimul din unitate, poate și din motivul că viața m-a determinat să fiu flexibil în fața fiecărei situații. Nu-mi pare cătania deloc dificilă, ba mai mult, datorită ei am descoperit oameni deosebiți care mereu mă călăuzesc pe drumul armatei”.

Și pentru că de mai bine de un an continuă ia vieți nevinovate, războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, nu am ezitat să-l întreb dacă nu l-a înspăimântat gândul de a se încorpora în serviciu Patriei. „Nu! Nu m-am aflat niciodată sub imperiul unor valuri mari de emoții, generate de acest conflict militar. Ba dimpotrivă, dânsul m-a „împins în brațele” armatei, locul unde deprind tehnici de luptă extrem de utile pentru a-mi menține în siguranță familia și țara”, mi-a spus încrezut Ion.

Douăsprezece luni este un termen relativ scurt, însă suficient pentru a ne instrui eficace atât pentru viața militară cât și cea civilă. Aici ne călim caracterul, învățăm cum să apărăm această palmă de pământ și legăm prietenii de durată, susține soldatul Zorilo. „În armată totul se rulează în baza unui program stabil. Pentru a deveni bravi soldați, aceasta ne oferă un spectru larg în cunoașterea domeniului armelor. De la deșteptare și până la stingere, suntem antrenați mereu în diverse activități militarești. Ei bine, avem timp liber, însă și el este utilizat productiv, în scopul dezvoltării noastre multilaterale. Sunt încântat de buna organizare a orân-

duirii cazone, în special de metodologia predării informației și aplicarea acestora în practică, varietatea meniului zilnic, asigurarea cu echipament militar și condițiile de trai. Unicul minus ar fi paturile de cazarmă care „se cer” a fi schimbate”.

Menținerea unei condiții fizice bune este o prioritate pentru Ion Zorilo. Fiind soldat al Batalionului poliție militară, tânărul are grijă să practice regulat sportul, ducând un mod sănătos de viață. „Dincolo de pregătirea de specialitate, mă bucur că avem posibilitatea să practicăm diferite genuri de sport (tenis, volei, joc de dame), dar și să frecventăm sala de forță, una bine dotată și performantă. De asemenea, o dată pe săptămână mergem la bazinul regimentului, pentru a practica înotul – cel mai bun antrenament pentru mușchi și suflet. Relaxarea musculară este o necesitate stringentă după o oră de sală”.

Ion ascunde o poveste de viață pe cât de tristă, pe atât de adevărată. După mai multe încercări dure ale sortii, acesta a ajuns în brațele blânde ale unei familii de părinți adoptivi. De la ei a învățat să privească lumea cu alți ochi, fapt pentru care, spune el, le va fi recunoscător întreaga existență. „Mama Elena și tata Veniamin sunt cei mai buni părinți din lume. Grație susținerii lor, am crescut un băiat cumpătat și înțelept. Ei au reușit să-mi readucă zâmbetul pe buze și siguranța zilei de mâine în suflet. La vârsta de nouă ani, ajuns-am să fiu parte a familiei Ipat, oameni de o rară cumsecădenie și bunătate. Până atunci, fusesem un copil lipsit de dragoste părintească, un copil care trecuse prin dure provocări. Părinții mei sunt o binecuvântare și un dar de la Dumnezeu. Am fost un băiețuș poznaș, însă ei au avut răbdarea și chibzuința să-mi ofere o educație de calitate. Nu-mi ajung cuvinte să le mulțumesc pentru tot suportul oferit. Acum e timpul să am grijă de ei, să îi bucur cu rezultatele mele și să le dovedesc că sunt rodul muncii lor, de care pot fi cu adevărat mândri. Toate visele pot deveni realitate, atâta timp cât ai curajul de a încerca să le realizezi... și eu îl am. Sunt responsabil de propriul viitor, iar fiecare pas îl fac cu multă prudență”.

Soldatul Ion Zorilo mi-a mai împărtășit că indiferent de obstacolele întâlnite își va menține mereu verticalitatea. În viața civilă, sau în cea militară va depune tot efortul devenind astfel, un exemplu demn de urmat și de apreciat.

Steluța MOSCALCIUC

„GURA DE AUR” A ISTORIEI

Cu sau fără ghid? Unii aleg cea dintâi variantă, alții, mai ales copiii, optează pentru a doua. De ce? Pentru că nu toți ghizii au măsura timpului și/sau o povestire expresivă. Îi îndemnăm să exerseze pentru beneficii reciproce și ne focusăm pe modelele pozitive, demne de urmat. Avem motiv întemeiat - e Ziua Internațională a Ghidului de Turism (21 februarie).

Muzeul Militar din Chișinău și-a ales istoricii pe sprânceană și periodic îi implică ca ghizi spre deliciul vizitatorilor. Unul dintre ei s-a evidențiat, inclusiv prin servicii de ghidare în limba engleză. Rețineți numele: Natalia Codreanu, șefa Serviciului muzeografie. O excursie condusă de ea e un bonus însemnat pentru delegațiile din străinătate, care vizitează Ministerul Apărării și alte instituții.

- Povestea profesională a îndrumătoarei a început acum 13 ani:

- Așteptam să primim diplomele de absolvire. Se apropie domnul Vitalie Ciobanu, directorul Muzeului Militar și ne infor-

mează că are locuri vacante de cercetător științific. Ne-a anunțat salariul și doar eu și încă un coleg am manifestat interes.

- Ce v-a făcut să acceptați? Cu siguranță, nu salariul...

- ...1400 de lei. Ideea e că, după mai multe practici pedagogice mi-am dat seama că nu e ceea ce mi-am dorit. Deci, eram gata să accept oricare altă alternativă, numai nu ca profesor.

- Ce a alimentat motivația de a rămâne?

- Îmi place ceea ce fac. Am multe grupuri de copii. Comunic cu oameni de diferite meserii, interese, naționalități, etc. Primii mei ascultători au fost militarii în termen. La două luni după angajare am început excursiile în engleză.

- Povestitul într-o limbă străină, pe tematică militară, este sau a fost o provocare dublă?

- La facultate eu m-am axat pe engleză. Cunoștințele istorice militare le-am completat venind la muzeu. Îmi notam



fiecare cuvânt într-un carnet și îl învățam. Spre norocul nostru terminologia militară e variată și găsești mereu un cuvânt suplinitor. Nu am avut senzația unei bariere lingvistice. Mai degrabă, am găsit o oportunitate de a discuta des în engleză și a-mi dezvolta abilitățile de comunicare. Puțin mai emoționată sunt când vine cineva de rang înalt, dar îmi trece repede. Nu încetez să investesc. În fiecare dimineață citesc știri în engleză, inclusiv din domeniul militar, pentru a-mi organiza mai bine excursiile, a fi un ghid informat.”

- Doar furnizați informații sau căutați să aflați din poveștile de viață ale vizitatorilor?

- Una e să știi istoria din cărți și alta să asculți despre istorii de viață de la o persoană direct implicată într-un eveniment sau altul. Ulterior, le înserez în povestirile mele, respectiv animez atmosfera și informația se reține mai bine.

- În ce momente studiile pedagogice, însușite la facultate, vă ajută în interacțiunea cu elevii?

- Cel mai mult atunci când trebuie să captez atenția copiilor. Se știe că ei, în afara școlii, sunt mai dezinvolti, respectiv prin intermediul unor tehnici rezolv problema. Uneori le atenționez că eu vorbesc pentru ei, căci eu despre toate acestea deja știu.

- Interesele generației tinere și ale celor trecuți prin viață cât de mult diferă?

- Interesul copiilor nu e atât pe partea istorică, cât pe obiecte reale. Ei au nevoie de un contact tactil, chiar dacă la muzeu acest lucru nu se permite. Adulții vin pentru a cunoaște trecutul unui neam, al orașului, al țării...

- Care din evenimentele istorice domină printre solicitările vizitatorilor?

- Cele legate de Războiul pentru Independență și perioada Uniunii Sovietice. Expoziția dedicată deportărilor rezzonează bine cu adulții, care au avut rude exilate. Și dacă spiritele în sala "Martirii neamului" sunt oarecum echilibrate, atunci expoziția "Teroarea sovietică din Basarabia" stârnește controverse. S-a simțit o tensiune, mai ales, după invazia Rusiei în Ucraina pentru că e și o lovitură asupra miturilor din Războiul II Mondial. Sala medievală, cu domnitori, la fel, reprezintă o curiozitate. Își doresc să cunoască multe detalii despre Ștefan cel Mare.

- Ați observat schimbări de atitudine, convingeri după excursie?

- Da, sunt dese cazurile când persoanele sunt uimite de existența acestui muzeu. În special, vara ne vizitează cetățenii plecați peste hotare, care au și familii mixte. Departate de casă ei încep să-și uite rădăcinile, iar la muzeu își reactualizează cunoștințele despre rădăcinile sale, iar pentru partenerii și copiii lor e o oportunitate de a cunoaște istoria neamului nostru.

Mi-amintesc de un vizitator deosebit - un german în etate, care a ieșit plângând din muzeu. El nu cunoștea engleză, deci nu am putut înțelege ce l-a emoționat atât de mult, doar pot presupune.

Avem și o categorie de persoane revoltate, care susține că distorsionăm, rescriem istoria. Ei compară cu ceea ce au învățat cândva în școală și nu vor să accepte un alt adevăr. Eu mă strădui să nu intru în confruntare directă pentru propria siguranță fizică și psihică.

- Ați avut vreodată dubii față de o anumită informație?

- Noi nu operăm cu falsuri, zvonuri, mituri, doar fapte dovedite, documentate.

- Repetarea informației de câteva ori pe zi, pe săptămână... pare a fi un exercițiu plictisitor?..

- Ba deloc, eu am nevoie de aceste repetări pentru a cimenta informația specifică, cum ar fi nume, ani, detalii ale unui eveniment, etc.

- Întrebări la care nu ați avut răspuns?..

- Nu poți cunoaște totul. În aceste situații mulțumesc interlocutorului pentru că mi-a dat un impuls să mai caut, cercetez. Decât să inventez un răspuns, mai bine sunt sinceră.

- Care e satisfacția unui ghid?

- Când persoana a ieșit din muzeu cu anumite informații, când concepțiile sale au fost poate zdruncinate, când îl fac pe om să continue căutările. Cea mai răscuitoare apreciere a fost când mi s-a propus să fiu ghid pentru o delegație importantă pe un traseu mai complex: Orheiul vechi, Muzeul Național de Etnografie și Istorie naturală, Mănăstirea Căpriană... M-am mângulit reacția unui beneficiar care s-a mirat cum pot asculta în rusă, traduce în engleză și vorbi cu șeful în română în același timp. Mi s-a spus că sunt bine documentată, am un nivel de engleză excelent. Înțeleg că e loc de mai bine, dar mă bucur să știu că oamenii contează pe mine.

Istoria e complexă și nuanțată, și e cu atât mai interesantă prin asta. Dar oamenii tind să ignore aceste elemente, turnând astfel „apă la moara” populiştilor, lobbiştilor, care consolidează falsuri în interesele proprii sau a grupului de apartenență, sugerează scriitorul Otto English în cartea sa „Istorie falsă”.

De aceea, suntem recunoscători unui ghid profesionist și dedicat, care ne prezintă faptele istorice într-o formă pură, neinterpretativă. Să nu căutăm doar confirmări ale părerilor ce le avem, pentru că nu înseamnă că sunt identice cu felul în care au fost percepute de predecesori la momentul desfășurării evenimentului din trecut.

Liuba VICOL

PRIN GAURA TUBULUI DE ALAMĂ

■ Când militarul cântă, războiul tace.

Visez, nu-i așa? E doar un titlu de campanie utopică, la prima vedere. Însă, în profunzimea gândului există un adevăr și-mi permit să-l dezvolt.

Voi porni de la explicațiile specialiștilor în materie de psihologie, neurologie, cum e și dr. Camelia Căpușan, care susține că: "În timpul cântării, în creierul uman sunt produse substanțe chimice speciale care ne ajută să simțim pacea și bucuria." În același timp, oncologul american, Mitchell Gaynor, afirmă că: "Sunetele ajută la reglarea sistemului imunitar, e vindecătorul interior". <https://bit.ly/3k9ye6O>

Șirul influenței Meloterapiei poate fi detaliat atât pe segment emoțional, cât și pe cel fizic. Potrivit experților minimul necesar pentru un rezultat încurajator este 5 minute pe zi.

Interlocutorii mei, de această dată muzicanți la instrumente aerofone de alamă, au mărturisit unanim că prin cântat ei se relaxează, indiferent de genul muzicii interpretate. Evident, fiecare din ei a găsit și alte beneficii ale prieteniei cu instrumentul său muzical despre care ne povestesc rând pe rând.

Trompeta și cei doi instrumentiști:

Eugen POPUSOI și Ghenadie MARDARI

G oarna, trâmbița și ale surate ale trompetei au fost mereu aliatele armatelor. Ele semnalizau venirea dușmanului și stimulau dârzenia în rândul luptătorilor. De exemplu, armata lui Alexandru Macedon avea o trompetă de proporții enorme, ce se auzea la cca 14 km distanță. În istoria instrumentului s-au înregistrat și prestații malefice. Bunăoară, sunetul penetrant al unui grup de 7 trompetiști, care au cântat 6 zile la rând la una și aceeași oră, a distrus zidul orașului Ierihon.

Brigada II de Infanterie Motorizată din Chișinău nu se încadrează în categoria extremităților muzicale. Aici trompeta echilibrează atmosfera emoțională a colectivului, cel puțin pe perioada soldatului în termen Eugen Popușoi, care este dintr-o dinastie de trompetiști dintr-un sat de trompetiști din sud-estul Moldovei: „*Timp de 3 ani și jumătate cât am cântat și reprezentat satul Slobozia din Ștefan Vodă la diverse spectacole, am reușit să-mi cunosc mai bine țara; am câpătat mai multă încredere să mă aflu în fața mulțimii și am devenit mai sănătos pentru că trompeta, ca și alte mijloace de suflat, îmbunătățește respirația. Numai după ce am însușit acest instrument muzical, am înțeles cât de fericiți erau bunii mei. Când cânti la trompetă simți ceva nedescris în tot corpul. Nu știu dacă voi continua studiile în domeniu, dar sigur acea perioadă a fost una extrem de frumoasă.*”

Baza de Aviație din Mărculești, la fel, se poate lăuda cu un trompetist dedicat, care a dăruit unității un deceniu de cele mai frumoase amintiri: „*Brigada, în anii de formare, avea propria orchestră militară. Eram peste 20 de instrumentiști, dar erau și soldații în termen,*



care provizoriu completau echipa. Puneam mare preț pe calitate, de aceea foloseam și aveam mare grijă de instrumentele personale. Fiecare eveniment al unității sau al armatei, la care se cerea participarea noastră, era o bucurie nemărginită pentru noi. Din păcate, a durat puțin. În anii 2000 funcțiile au fost reduse și de atunci împrumutăm cultură muzicală de la unitatea din Bălți”, susține emoționat funcționarul Ghenadie Mardari, care s-a mai manifestat pe parcurs ca tenor și baritonist. Astăzi înscrie istoria unității ca șef Depozit cazare trupe, iar trompeta e doar pentru suflor, mai ales în clipele de cumpănă.



Trombonul și soldat clasa I, Victoria ZATIC

De la buccina romană și până la formele cunoscute nouă, trombonul a fost utilizat în practicile militare, bisericești, clasice, jazz oferind melodii un grad de festivitate prin sunetele sale pătrunzătoare și tremurătoare.

Anume aceste caracteristici i-au atras atenția Victoriei când a ales trombonul ca instrument de studiu la colegiul de arte: „Dragostea față de instrumentele de suflat vine încă din copilărie de la fratele meu mai mare. M-am concentrat pe trombon pentru că el produce un sunet neobișnuit. Nu e un instrument prietenos cu oricine. Deși sună impunător, ceremonial, el cântă numai când ai suflul plin de frumusețe. Cât despre importanța lui, e ca o roată de mașină, fără de care o orchestră nu poate înainta. De fapt, muzica în general, e indispensabilă pentru viața noastră, fie că o ascuți, fie că o cânti.”



Saxofonul și soldat clasa I, Elena COBAN

Istoria îndepărtată nu e partea lui forte, fiind un instrument mai tânăr, cel puțin în orchestrele moldave. Primii saxofoniști și clarinetiști din Moldova au apărut în anii 35 ai sec. XX și principala școală de formare erau trupele de copii din fanfarele regimentelor militare de pe teritoriul Basarabiei și de pe malul drept al Prutului.

Deși Adolphe Sax îl percepea ca un instrument intermediar, astăzi nici o fanfară militară nu există fără saxofon și visul studentei de la AMFA este să ajungă o saxofonistă apreciată în

Orchestra Prezidențială: „Am urmat sfatul tatălui și am mers la școala muzicală. Nu a fost dragoste la prima vedere, am îndrăgit saxofonul treptat pentru sunetul lui melodic, pentru că e mai ușor de manevrat. În liceu mi-a fost prieten nedespărțit. Prima experiență profesională a fost la un eveniment de 9 mai, când în orchestra militară de la Bălți nu se așteptau saxofoniști. Nu știam cântecele din repertoriu, dar le-am învățat cu multă plăcere și entuziasm, plus că eram singura fată din echipă și mi-a plăcut sentimentul de a fi unică, în centrul atenției.”

Pe lângă saxofon tânăra a flirtat cu pianul și s-a evidențiat la canto. Odată cu studiile militare toate celelalte au trecut pe planul secund. Alinare în puținul timp liber este muzica de fanfară și populară, care e o reflecție a caracterului omului, conchide dânsa.

Trompeta, trombonul, saxofonul sau altele din categoria afoanelor aduc starea de bine celui care cântă la ele și care le ascultă solo sau în grup. Or, cine nu-și dorește o stare de bine, cel puțin pentru sine?..

Liuba VICOL



30 DE ANI ÎN 3 CUVINTE

Pe 5 februarie, dată la care Ministerul Apărării marchează ziua de constituire, ne gândim la oamenii, care au făcut funcțională instituția în toată această perioadă. Mai exact, țin să evidențiem pe cea mai longevivă angajată a sa, doamna Maria Coca, șef Serviciu resurse umane, Direcția management instituțional.

A venit în 1993 din contabilitate penitenciară și a muncit timp de 3 ani în cancelaria militară. Cea mai mare parte a carierei ține de domeniul resurselor umane pe care-l cunoaște până la cele mai mici detalii. Din 1996 și până în prezent a stat la „straja” corectitudinii, având grijă ca toate schimbările profesionale ale militarilor și funcționarilor să fie corect și la timp incluse în dosare.



Pe parcursul anilor s-au produs mai multe reorganizări ale structurii. Un timp a menținut evidența angajaților atât din Ministerul Apărării, cât și din Marele Stat Major. Volumul de lucru

mărit a extins programul de muncă spre ore mai târzii și sâmbăta. Nici un reproș. Motivațiile de a fi utilă și a reuși în termen dominau neîntrerupt. Pentru Devotament, Responsabilitate, Productivitate, trei calificative distincte, funcționarul public a fost apreciat cu medalii de recunoștință, „Meritul Civic”, diplome de la Guvern și ale ministrului Apărării: „Îmi place mult ceea ce fac. Milităria îmi este aproape de suflet, ținând cont că întreaga familie e din această sferă. De asemenea, a contat că serviciul e aproape de casă și că atmosfera din colectiv a fost mereu plăcută.”

Limita de personal pentru Ministerul Apărării este de 72 de unități, potrivit modificărilor din 2022 în Hotărârea Guvernului nr.692/2017.

CHIMIA MILITARĂ

Data de 7 februarie e plină de chimie încă din 1863, când a fost publicat primul tabel al elementelor chimice. E drept că ziua a devenit virală doar din 2016 și astăzi servește ca motiv de a evidenția substanțele din acel tabelul periodic al lui Mendeleev, ce au aplicare în mediul militar.

Potrivit colonelului Petru Morari, șef Secție chimie, J3 Direcția Operații, MSM, cele mai răspândite sunt carbonul (C), hidrogenul (H) și oxigenul (O), urmat de sulf (S) și azot (N). Acestea se găsesc în benzină, motorină, lubrifianți și lichide tehnice speciale, dezinfectante și substanțe explozive. Opinia este împărtășită de colonel Oleg Pulbere, comandantul Centrului de armament și muniții

al AN, care completează cu detalii despre muniții: „Praful de pușcă, cunoscut încă din anii 900 d.H., reprezintă un amestec de 75% azotat de potasiu - KNO_3 (salpetru), 15% cărbune de lemn - C, 10% sulf - S. La fel de importantă este nitroglicerina - $\text{C}_3\text{H}_5\text{O}_9\text{N}_3$, în baza căreia Alfred Nobel a reușit să obțină dinamita. Primul metal folosit pentru armament a fost cuprul (Cu). Ulterior, în combinație cu Staniu (Sn) materialul a devenit mai dur. Odată cu dezvoltarea metalurgiei își face loc încrezător fierul (Fe).”

Sistemul periodic conține 118 elemente și doar 28 sunt artificiale. Organizarea lor pe proprietăți similare ne ajută să înțelegem mai bine modul în care ele relaționează și ce compuși noi vor rezulta.



Rubrică realizată de Liuba VICOL



PARALELE DE 5 STELE

PARALELE DE 5 STELE

PARALELE DE 5 STELE

Rusechovskii, Aleksandr G.
1964-1994

Russu, Aleksandra
1952-1992

Russu, Gheorghe
1918-1992

Stanislav F.
1963-1983

Ribini, Igor I.
1967-1987

